

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARYS

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (0 5) 209 6680 El. p. arturas.zuokas@lrs.lt

Seimo Antikorupcijos komisijai

2025-11-17

DĖL ORGANIZUOTOS TABAKO GAMINIŲ KONTRABANDOS IŠ BALTARUSIJOS, GALIMOS PAREIGŪNŲ KORUPCIJOS IR INSTITUCIJŲ NEVEIKIMO

Viešojoje erdvėje paskelbta informacija atskleidžia, kad tabako gaminių kontrabanda iš Baltarusijos į Lietuvą vyksta jau daug metų, naudojant sistemes, ilgalaikes ir gerai organizuotas schemas, kuriose išnaudojami oro balionai, dronai, alternatyvūs logistikos maršrutai bei tarpusavyje suderintos veiklos.

Ši situacija jau seniai peržengė sveiko proto ir toleruotinos rizikos ribas ir kelia net tarpvalstybinių konfliktų grėsmę. Tai yra stabiliai funkcionuojanti sistema, kuriai leidžiama veikti ir kurios nepajėgia arba nenori sustabdyti Lietuvos institucijos. Vieši tyrimai, žurnalistiniai faktai ir institucijų neveiknumas rodo, kad problema slypi ne tik pasienyje, bet ir institucijų viduje. Svarbu pradėti išsamų tyrimą ir užtikrinti, kad visuomenė ir Lietuvos Respublikos Seimas gautų objektyvią, nefiltruotą informaciją apie tikrąją situaciją.

Žurnalistės R. Karmazaitės publikacija, LNK televizijos laidos „Už ir prieš“ diskusijos (nuoroda išnašoje)¹ ir kiti vieši pranešimai rodo esminius požymius:

- (i) kontrabandos mastai akivaizdžiai dideli – fiksuojami atvejai, kai meteorologiniai oro balionai leidžiasi ne tik pasienyje, bet ir Vilniaus mieste ar kariniuose poligonuose, netoli oro uostų, trikdydami jų veiklą;
- (ii) kontrabanda vykdoma įvairiomis koordinuotomis formomis;
- (iii) organizuotų grupių vadovai yra žinomi ir identifikuojami, tačiau realūs tyrimai, sulaikymai ar turto areštai vyksta vangiai arba išvis nevyksta;
- (iv) žurnalistiniame tyrime nurodoma galima pareigūnų korupcija ar „stogas“ Vilniuje – po kratų ir tyrimų pažeidėjai galimai išvengia atsakomybės, bylos nutraukiamos, o neteisėtas praturtėjimas nesiaiškinamas;
- (v) institucijų koordinacija ir techninės priemonės akivaizdžiai neadekvačios, o vieši aiškinimai – prieštaringi.

Ši situacija – ne pavienių incidentų virtinė, o ilgalaikė problema, kurią galima leidžia funkcionuoti Lietuvos tarnybos. Tai ne tik organizuotas nusikalstamumas, bet ir galimos rimtos korupcijos rizikos valstybės institucijose.

Atsižvelgiant į tai, **p r a š a u:** Antikorupcijos komisiją imtis išsamaus tyrimo ir įpareigoti atsakingas institucijas pateikti visus reikalingus duomenis, tame tarpe:

1. įpareigoti **Vidaus reikalų ministeriją (toliau - VRM), Valstybės sienos apsaugos tarnybą (toliau - VSAT), Muitinės kriminalinei tarnybą (toliau - MKT), Policijos departamentą (toliau - PD)** pateikti:

1.1. visų fiksuotų sienos pažeidimų skaičių dėl kontrabandos ir tipologiją (oro balionai, dronai, transportas, pėsčiomis ir kt.) už 2021, 2022, 2023, 2024 ir 2025 m.;

1.2. Kiekvieno tipo kontrabandos atvejų rezultatus:

¹ <https://lnk.lt/uz-ar-pries>

kiek sulaikyta asmenų;
 kiek pradėta ikiteisminių tyrimų;
 kiek bylų perduota teismui;
 kiek yra priimtų apkaltinamųjų nuosprendžių.

1.3. turto areštų ir neteisėto praturtėjimo tyrimų statistiką:
 kiek ir kokio turto areštuota;
 kokios sumos;
 kiek atlikta patikrinimų pagal neteisėto praturtėjimo prevencijos įstatymą;
 kokie šių patikrinimų rezultatai.

1.4. Mokestinius patikrinimus, susijusius su kontrabanda ir organizuotomis grupėmis:
 kiek atlikta VMI patikrinimų;
 kokios sumos išieškotos;
 ar išieškojimo sistema efektyvi bei kokios sumos pripažįstamos išieškoti beviltiškomis;
 kokie papildomi tyrimai pradėti kartu su teisėsauga;
 kokie turto slapstymo būdai yra naudojami.

1.5. Oro uostų incidentų statistiką:
 kiek kartų dėl įskrendančių oro balionų ar dronų buvo ribota Vilniaus oro uosto veikla;
 kokia patirta žala;
 kiek Vilniaus oro uostas pateikė civilinių ieškinių dėl žalos atlyginimo, patirtos oro uostui, avialinijoms ir keleiviams.

Papildomai **p r a š a u** :

1. Antikorupcijos komisiją pradėti parlamentinį tyrimą, surinkti reikiamą informaciją ir organizuoti atskirą komisijos posėdį, į kurį siūlau pakviesti: VRM vadovybę; VSAT vadovybę; MKT vadovybę; Policijos departamento vadovybę; Vilniaus oro uosto vadovus; VMI atstovus;
2. įpareigoti, kad kiekviena institucija viešai paaiškintų, kokių veiksmų imasi, kodėl kontrabandos mastai nemažėja, kodėl vadinamieji kontrabandos organizatoriai nėra patraukiami atsakomybėn ir kur stringa tyrimai, taip pat kodėl nėra efektyvaus tarpinstitucinio bendradarbiavimo;
3. įvertinti galimą pareigūnų neveikimą, galimą sąmoningą dangstymą, kaip nurodoma žurnalistiniame tyrime;
4. įvertinti teisinės bazės adekvatumą ir realų jos taikymą, o ne vien viešas deklaracijas, kad vis dar „trūksta įstatymų“.

LR Seimo narys
 Artūras Zuokas

